

ВКП(б)-гэй ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-гэй
БОЛОН БМАССР-ЭЙ
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын П Р И К А З

Советскэ Союзай Маршал ГОВОРОВО

ПЯРДСКА фронтын сэрэгүүд хүгжөөж, мүнөөдэр, сентяб-
ра, Ражскэ залинтахи шухала
шарху ПЯРНУ (ПЕРНОВ) гэдэг
шарху абаба.
Пярдскэ эзэлэн абахын түлөө
байлдаануудта генерал-
ФЕДЮНИНСКИЙН, генерал-
ПОЛЕНОВЭЙ, генерал-майор
КЕЛН, генерал-майор БОРЩЕ-
ВУХИНЫ, артиллерийн генерал-
ОДИНЦОВОЙ, артиллерийн
майор КАЗАКОВОЙ, полковник
УСЫН, полковник НОВОЖИЛО-
В, полковник БАЛЬСИНАЙ, майор
КЕЛН артиллеристнууд; танко-
вой генерал-лейтенант БАРА-
НОВСКИЙН, полковник ПРОЦЕНКЫН, под-
полковник ЛОМОВОЙ, подполковник
ПЕРВОВОЙ танкистнууд; авиацийн
лейтенант РЫБАЛЬЧЕКЫН,
генерал-лейтенант САМОХИ-
ЛОВСКИЙН генерал-майор АНД-
РЕЙН, полковник МАТВЕЕВЭЙ, пол-
ковник МАТМИНСКИЙН, полковник
ПЕРВОВОЙ, подполковник МЕХАН-
ДРИЛОВСКИЙН; инженернэ сэрэг-
вой генерал-лейтенант БЫЧЕВС-
КИЙН, полковник ЦВАНГЕРАЙ, майор
КЕЛН, майор ШЕСТАКОВОЙ,
капитан АБДУЛОВАЙ

сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүү-
дэй генерал-лейтенант КОВАЛЕВОЙ,
полковник БАХИЛИНАЙ, полковник
ГОЛЕВОЙ хэлхээ-холбоонод шалгаржа
гараба.
Ингэжэ туйлахан илалтыг тэмдэглэ-
хын тулада ПЯРНУ (ПЕРНОВ) городыг
эзэлэн абахын түлөө болоһон байлда-
ануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан со-
единениүүд болон частнуудта „ПЕР-
НОВСКЭ“ гэгээн нэрэнүүдыг олгожэ,
орденуудаар шагнагдахаар табиха.
Мүнөөдэр, сентябрийн 23-да, 23 часта
манай Эхэ ороной столица МОСКВА
болбол ПЯРНУ городыг эзэлэн абаһан
Ленинградскэ фронтын шэн габьяата
сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буу-
гаар арбан хоёр дахин артиллерийн
буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үмэнэ-
нөө салот-мэндэ хүргэхэ байна.
Оно хайн дайшалхы абуулгануудыг
хэһэнэй түлөө ПЯРНУ городыг сүлөөл-
хын түлөө болоһон байлдаануудта ха-
баадалсаһан Тавай хүтэлжэ байгаа сэр-
эгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭВ.
Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө бөлөн
бөө даанхай байхын түлөө байлда-
ануудта ами бөө үгэһэн геройнууд хэтэ
шүнхэдөө алдаршаг!
Немцкэ булимтарагшад үхэжэ томи-
лог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ.
Артиллерийн рефедной командир сержант Пётр Федосеевич
Шурыгин гэгшэ Алдарай III-дахы ээргын орден болон «Баянтар-
шалхын түлөө» гэжэ медалаар шагнагдаһан байха юм. Тэрэний
командалгаар дайсаңай 28 ехэ буу, 25 пулембтыг, тогто, 12
дэгт болон 130 немецүүд үгы хөгдөгөн байна.
Дайһай урда тээ нүхэр Шурыгин Бурят-Монгол АССР-эй
Илькын леспромхоздо хүдэлмэ-рилжэ байһан юм.
В. Гребневой фото (ТАСС-эй фотохромико).

ГАЗЕТЭНҮҮДЫЕ ТҮРГЭНӨӨР ЗӨӨХЭ, ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

үгэдэ советскэ
эдийн засаг
газета, төдөөр га-
зета шадхаха бо-
...
партияна, комсо-
мольскынууд, агита-
ционистнууд
хүдэлмэрийн
зүбөөр
...
комсомольско орга-
низаци болон
газета болон
газета колхо-
нууд хүргэхэ бэ-
рхэ стан, тархан-
нууд болон мал-
тунууд сэт болзор
...
орлоодо үүргэ-
нэ Иволгин айма-
гын сомоной Лени-
н волхозой пар-
тийн организацин сөкретарь
И. Гурьев өхөхөн
гаргажа,
«В. М. Правда»
газета үдэргөө
...
болбол газе-
та болон ферма-
ны тарахыг
...
гэсэнуудтэ
...
бай-
...
шал-
...
Тус кол-
хозуудта 15
№ 2 брига-
да Кусанцырэн
...
эрдэмжөөр
...
тэрэ үдэр-
...
болон-
...
газеттэ вит-

ринэ эмхидхэгдэн байна. Тэрэ
тоодо «Бурят-Монголой Үнэн»
газетэ витринэ дээрэ хадагдадаг
юм. Эндэхид хадаа витринэ дээр-
рэхид газетэнүүдтэ үдэр бүхэндэ
шэнэлдэг заншалтай. Энэ колхо-
зойхид витринэеэ айхабтар зохи-
стойгоор хэһэн байна. Витри-
нинэ соо хадагдаһан газетинь
хоёр талаһаан хаража унша-
хаар хэһэн байна. Мүн нимэ
витринэнүүд тархан ажалай бо-
лон тракторна бригадануудаар,
баһа малажалай ферманууд дээ-
гүүр бии болгодоо. Ингэжэ кол-
хозинуудта шэнэ газетэнүүдээр
тангилуулдаг болоо.
Тээд газетэнүүдыг үргэн
һинтэ ажалшадта хүргэхэ талаар
ингэжэ хүдэлмэрилдэг партийна
болон комсомольско организаци-
нууд үсөөхөн үзэгдэнэ. Жэшээл-
хэдэ. Баята болон Хэжэнтын ай-
магуудаар газетнэ витринэнүүд
аймагайншыг центрүүдээр эм-
хидхэгдээгүй байха юм. Тимэ-
һээ эдэ аймагуудай колхозууд-
даар, төдөөгэй бригадануудаар
болон ферманууд дээрэ газетнэ
витринэнүүд эмхидхэгдэ юм гэгэ-
жэ хэлэхэ аргагүй байна гэшэ.
ВКП(б)-гэй Хэжэнтын айкомой
хажуудань байһан «Комсомол»
болон Сталинай нэрэмжэтэ кол-
хозууд газетнэ витринэгүй бай-
на. Дунда-Худанай сомоной Ле-
нинэй нэрэмжэтэ волхоздо вит-
ринэ байгуулагдахаһаа байтагай
энэ колхозой членүүдэй захидаг
газетэнүүдыг агитколлективэйнь
хүтэлбэрилдэһэн гэртээ дараад
хөбтэдэг байха юм. Энэнь тон
жэгшүүритэй хэрэг болоно гэ-
шэ.

Мүн тэрэшэлэн Закаменай ай-
магай колхозуудаар газетэ та-
раалга тон муугаар эмхидхэгдэн-
хэй. Эндэхид хэлхээ-холбооной
таһагай хүдэлмэрилдэг газетэ
болон журналнуудыг колхозууд-
та түргэнөөр эльгэхэ тушаа
ямаршыг хэмжээ абадаггүй, ха-
рин Улан-Удэгээ абаһан газетэ-
нүүдтэ хэдэн үдэрөөр даража
хөбтэдэг заншалтай. Иимэһээ тус
аймагай Улаата-Далхайн болон
Сагаан-Мориной сомоноудай кол-
хозууд центральна болон респуб-
ликауска газетэнүүдыг 25—30
үдэр үнгэрһэн хойно абадаг бай-
на. Тэрээһээ гадна захиһан
газетэнүүдыг харгыдаа үгы
хэгдэхэ гү, али хэрэггүй боло-
шодог байна.
Зүгөөр, ВКП(б)-гэй Закаменай
айком болбол нимэ тон болошо-
гүй хэрэгүүдыг мэдэжэ байба-
шыг һаа, мүнөө дээрээ тэрэниг
усадхаха талаар ямаршыг хэм-
жээ абаагүй байһан тон гай-
халтай.
Ушар нимэһээ газетэнүүдыг
тэрэ үдэрһэн уншагшадта хүр-
гэхын түлөө хэмжээнүүдыг аба-
хаһаа гадна мүн газетнэ зүбөөр
хэрэгдүүлхэ тушаа анхарал
оролдологоо илангала хүдөө ню-
тапуудтахид партийна советскэ
организацинууд, түбхын түрүүн-
дэ хэлхээ-холбооной хүдэлмэри-
лэгшэд эдибхитэйгээр гаргаха
үүргэтэй. Тэрээнтэй хамта кол-
хоз, бригада болон ферманууд
дээрэ газетнэ витринэ олоор эм-
хидхэхэ тушаа (хэмжээнүүдыг
абаха гэшэ) партийна болон ком-
сомольско организацинуудай
арюун вангын уялта болоно.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй
У К А З
Советскэ Союзай Геройнуудыг „Алтан Одон“
гэжэ хоёрдохид медалаар шагнаха тухай
Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Ко-
мандованингта дайшалхы даалгабаринуудыг жэшээтэ һайнаар
түүргэхэ зуураа Советскэ Союзай Геройн нэрээрэ абаха
эрхэ олоһон Советскэ Союзай Геройнуудыг «Алтан Одон» гэжэ
хоёрдохид медалаар шагнаад, бронзово бюстүүдыг байтуулжа
шагнагдагшадтай түрэнэ шютагта бандаб дээрэ табиха гэбэл:
1. Гвардин полковник Архипов Василий Сергеевиче,
2. Гвардин полковник Янубовский Иван Игнатьевиче.
СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй түрүүлгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.
Москва, Кремль. 1944 оной сентябрийн 23,

Британскэ элшэн сайд господин Керр
американскэ элшэн сайд господин Гарриман
гэгшэд Маршал И. В. Сталинтай уулзаба
Сентябрийн 23-да британскэ тухай США-гэй президент госу-
эллиан сайд господин Керр болон дин Рузвельт ба Великобрита-
США-гэй элшэн сайд господин нин премьер-министр господин
Гарриман гэгшэд Маршал И. В. Черчиллин даалгабарлар нүхэр
Сталинтай уулзаба. Сталинад хэлэжэ үгэбэ.
Тээ ашгын сайдууд Квебек (Хөөрөлдөөн болоходо Гадаад
городто болоһон конференци Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нү-
дээрэ абаһан шийдхэбэринүүд хэр Молотов байлсаа.)
«АСТРА» ГЭДЭГ ПАРФЮМЕРНЭ ФАБРИКА ДАХЯАД ПРОДУКЦИ
ҮГЭЖЭ БАЙНА
Немецүүд Николаевһаа суха- фабрика хүсэд нэргээгдэ 1,5
рин тонилходоо «Астра» гэжэ миллион түхэригэй продукци
парфюмернэ фабрикын байһан- гаргаба. (ТАСС).
гыг гаднаһаа байгаа. Мүнөө тус

Советскэ Информбюроноо

Сентябриин 23-ай оперативна мэдээнһээ

ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүд довтолгоо хүгжүүлжэ, сентябриин 23-да Рижскэ раливтахн шухала порт болохо ПЯРНУ (ПЕРНОВ) городые ба Эстонин урда хубида шоссейнэ харгынудай томо үзэл болохо ВИЛЬЯНДИ гэдэг город ба түмэрзамай станцие эзлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 700 гаран ондоо хуурин газарнуудыг, тэдэнэй дунда ТЮРИ гэдэг городые, ВАХАСТУ, КЯДВА, ЖЕЛЛЕ, КЯРУ, КЯРЕВЕРЕ, ВАНА—ВЯНДРА, ЗЫХМА, РЕГУЛЬДИ гэдэг газарнуудыг ба ЛЕЛЛЕ; КЯРУ, ОЛЛЕПА, Выхма гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзлэн абаа.

3-дохн ПРИБАЛТИЙСКА фронтын сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ, ВАЛМИЕРА городые эзлээд, мүн тэрэшэлэн 80 гаран ондоо хуурин газарыг, тэрэнэй дунда КЯРСТНА, МЯЗКУЛА, СУРЕСИЛЬМА, МУМПИ, РЕНЦЕНЫ, ЯУНИЕРЦЕНЫ гэдэг газарнуудыг ба ПИКСАРИ, САУЛЭ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзлэн абаа.

РИГА городоо бүүгээр манай сэрэгүүд довтолгоо байлдаануудыг хэжэ 150 гаран хуурин газарыг, тэдэнэй дунда БАШИ, БУТИЗРИ, ЛЮТЕНЫ, МИРТИ, МУШТЕС, МЕНДЕЛЭ, КОАКНЕСЕ гэдэг газарнуудыг ба РАЙКА, РОПЛАЙНИ, БАЛТАВА, КОАКНЕСЕ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзлэн абахан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

Сентябриин 22-та манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 67 немецкэ танк гэмтээлэн ба үгы хэлэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерин буудалгаар дайсанай 39 самолёт унагаагдаа.

Манай авиаци Рига гэдэг портдо ба Пярну (Пернов) гэдэг портдо довтолгоо хэбэ

Сентябриин 22-ой хүнэ манай холо нийдэдэг авиаци Рига гэдэг порт ба Пярну (Пернов) гэдэг портдо довтолгоо хэбэ.

Бомбодолго болоходо Рига гэдэг портдо 20 шахуу газарта түймэр гараа. Немецүүдэй сэрэгтэй складууд галда шатаба. Экспортнэ гаванын оршондо ба Береговая гэдэг түмэрзамай станци дээрэ (хүсэтэ тээрэл-

гэнүүд болоо гэжэ ажаглалтаар тэмдэглэгдэһэн байна.

Пярну портдо немецкэ судануудай дунда бомбууд тээрлэн байгаа, хэдэн хэсэг түймэр гаража, тэдэнэй нэгэншын эхэ хүсэтэй тээрэлтэ гаргаһан байна. Мүн тэрэшэлэн түмэрзамай станци дээрэ байһан дайсанай эшелонуудай дунда эхэ гэдэг түймэр гараба.

Манай далайн авиаци немецкэ транспортнуудта сохилто хэбэ

Сентябриин 22-ой үдэр улаантутга Балтийска флотой авиаци Таллин (Ревель) гэдэг портдоо гаража ябаһан дайсанай корабльнуудыг томо хүсэнуудээр мурдаж налһан байна. Немецкэ сэрэгүүдтэй транспортнууд Финскэ залив ба Балтийска далай соо хүсэгдэһэн байгаа. Манай далайн дэгчигүүд бомбодолго довтолгоо ба бомбо-торпеднэ сохилтоннуудаараа үдэрэй турша соо 11 немецкэ транспортые шэнгээбэ. Тэрэһнээ гадна, дайсанай гурбан транспорт ба нэгэ тральщик өхээр гэмтээлдээ.

Манай далайн дэгчигүүд бомбодолго довтолгоо ба бомбо-торпеднэ сохилтоннуудаараа үдэрэй турша соо 11 немецкэ транспортые шэнгээбэ. Тэрэһнээ гадна, дайсанай гурбан транспорт ба нэгэ тральщик өхээр гэмтээлдээ.

Сентябриин 24-эй оперативна мэдээн

Улаантутга БАЛТИЙСКА флотой корабльнууд болон настнууд сентябриин 24-дэ Балтийска далай дээрэ уһан-сэрэгэй (шухала база болохо ПАЛЬДИСНИ городые (БАЛТИЙСКИЙ гэдэг порт) эзлэн абаба.

Сентябриин 24-эй туршада ТАЛЛИН городоо баруун-урдуур ба урдуур манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ, 200 гаран хуурин газарыг, тэдэнэй дунда ПЯРТИ, КОХИЛА, ЮРУ, РАПЛА, КЗАВА, АЗУКУЛА, МАРЬЯМА гэдэг томо хуурин газарнуудыг эзлэн абаа.

ВАЛМИЕРА городоо хойгуур ба урдуур манай сэрэгүүд довтолгоо хүгжүүлжэ, РУЙЕНА гэдэг город ба түмэрзамай уезыг, СМИЛТЭНЭ гэдэг город ба түмэрзамай станцие эзлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 1200 гаран ондоо хуурин газарыг, тэдэнэй дунда НАЙЯ; ОРДА, ДУТЕРИ, ЭНДЗЕЛЭ, СПАЛИС, ДУРЕ, СЕТИ, РУБЕНЗ; ЛИЕНА, РАУНА гэдэг газарнуудыг ба СТРЕНЧИ, БРЕНГУЛИ, БИКСЕЯ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг байлдаатайгаар эзлэн абахан байна.

РИГА городоо бүүгээр манай сэрэгүүд үсэд шанга байлдаануудыг хэжэ 250 гаран хуурин газарыг, тэдэнэй дунда СПУЛГАС, МЕНФЕЧИ, МАИСЭЛИ, БЕЙГУЖЕНЫ, КЛИДИНЭ, ДРАЦЕНЫ, МЕНДЕЛИ, БРИЕЖИ, СКРИВЕРИ гэдэг газарнуудыг ба УБЕЯ ТАУРУПЕ, АЙЗКРАУКЛЕ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзлэн абаа.

Фронтын бусад участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрлэгэ ба хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

Сентябриин 23-да манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 64 немецкэ танк гэмтээлэн ба үгы хэлэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерин буудалгаар дайсанай 56 самолёт унагаагдаа.

Манай далайн авиаци дайсанай судануудта сохилто хэбэ

Улаантутга Балтийска флотой авиаци Балтийска далай соо дайсанай судануудта сохилто хэбэ ябадалаа үргэлжлүүлбэ. Эзель аралһаа баруун-хойгуур манай бомбардировщикууд ба торпедоносцууд сентябриин 23-ай үдэр гурбан өхөхөд немецкэ транспортые, нэгэ халюудай корабльнэ шэнгээбэ. Ливанаһаа

баруугаар советскэ дэгчигүүд 10 мянган тонно уһа түрхэ хэмжээтэй дайсанай транспортые уһанай оорто шэнгээбэ. Тэрэһнээ гадна, Винаваһаа баруун-урдуур нэгэ немецкэ транспорт шэнгээбэ. Нимэ болоходоороо, хамта дээрэ дайсанай табан транспорт, нэгэ халюудай корабль шэнгээгдэһэн байна.

Талайн городоо баруун-урдуур ба урдуур манай сэрэгүүд довтолгоо амжалттайгаар үргэлжлүүлбэ. Дайсан болбол өөһөдөнгөө бутта сохилтоһон частьнуудыг хэргэжэ амхидхэд эсэргүүсэлтэ хэбэ гэжэ хэдэһэн байгаа. Советскэ танкистууд болон ябган сэрэгүүд немецүүдтэ забһарай рубежүүд дээрэ бүхэжэжэ артаболонжо үгэжүүлгөөр саг үргэлжэ сохилтоннуудыг хэбэ. Манай частьнууд Парти, Кохла ба Рапла гэдэг шоссейнэ харгынудай шухала уезлнуудыг эзлээ. Эмхи гуримаа алдан сухарихан немецүүд олон газарта түмэрзамай ба шоссейнэ харгын хуургануудыг төһөлжэ үрдэжүүлбэ. Н-скэ частинн подразделениүүд ой модон соо болоһон байлдаануудта 600 шахуу солдат болон офицерыг хюдаба. 26 полевоы ба 5 самоходно ехэ буунуудтай хамта трофей булягдан абтаа. Ондоо нэгэ газарта манай самоходно ехэ буунууд ба моторизованно ябган сэрэгүүд дайсанай тылдэ нөбтөрөн гараад, гэд гэнгэ немецкэ колоннодо довтолгоо хэһэн байгаа. Оройхон зуурын байлдаанда дайсан хяа бала сохилтобо. 500 гаран немецкэ солдат болон офицер плендэ абтаба. 60 бүтэн автомашина, танк буудаха 17 ехэ буу ба бусад трофей булягдан абтаһан байна. Бута сохилтоһон немецкэ дивизионуудай олон солдат ба офицерүүд ой модон соотуур гаража гүйлдэ. Манай подразделенияүүд тусхай бүлэг гитлеровцуудыг барин абжа буу зэбсэгынь хурлаа.

Валмиер городоо хойгуур манай сэрэгүүд олон тоото иженернэ хаалтанууд ба наад боомтоннуудыг дабажа байлдаатайгаар Руйен городто хүрбэ. Дайсан болбол тус городые үсэд шангаар хамгаалжэ, хэдэн дахин контратака хэһэн байгаа. Советскэ ябган сэрэгтнэд ба танкистууд армэлзэлтгэтэ атакаараа Руйен гэдэг түмэрзамай уез ба городые эзлэн абаба. Хоёр батальон немецкэ ябган сэрэгүүд бүрмүһэн үгы хэгдэ. Үсэгэлдэр манай сэрэгүүдэй эзлэн абаһан Валмиер городой оршондо айхалтар шанга байлдаанууд болоо. Дайсан танкнууд болон ябган сэрэгүүдэй томо хүсэнуудыг байлдаанда оруулжа городые дахин эзлэн абаха гэжэ хэдэһэн байна. Манай сэрэгүүдэй хүсэтэ сохилтодо дайрагдаһан немецүүд сэрэг болон техникынгэ талаар ехэ гээлтэдэ ороо. Псков—Рига хоёрой хоорондохн шоссей харгы худар довтолжо ябаһан советскэ частьнууд 25 километр хүртэр урагшаа дабтаба. Немецүүдэй хамгаалгын хүсэтэ түшгэ тулгуурын пункт болохо Смилтэнэ гэрэд эзлэгдэһэн байна.

Манай авиаци агаарта буюу боложо дайсанай сухарыжа ябаһан сэрэгүүдыг хүсэтэйгөөр бомбодоно. Олон ехэ буу, 100 гаран автомашина ба ашаа тээбэртэй повозкынууд хяа бутта сохилтодо. Лейтенант Некрасовай команда доро ябаһан бүлэг истребительүүд Валмиерай оршондо манай газар дээрхи сэрэгүүдыг халхалан 3 немецкэ самолёдыг унагааба. Тэдэнэй хоёрынь лейтенант Некрасов унагааһан байгаа. Үдэрэй туршада манай дэгчигүүд 18 немецкэ самолёдыг үгы хэбэ.

Рига городоо бүүгээр манай сэрэгүүд байлдаатайгаар урагшаа дабтана. Н-скэ соединенин частьнууд Гульбена-Рига хоёрой хоорондохн түмэр зам худар довтолгоо хүгжүүлжэ Гауя мурондэ хүрбэ. Энэ муроние гаталан гараха гарыг немецүүд төһөлжэ, түрүүнэй багэжэһэн хамгаалгыгшаа рубеждэ түшгэлжэ манай сэрэгүүдэй дабшальтыг наатуулан бариха һөдөлгө хэһэн байгаа. Советскэ боцүүд тамаржа ба али дайралдаһан юмжэнүүдээрэ Гауя муроние гаталан гараад, дайсанай хамгаалгын гарыг нэгэ сохёо.

Мадона—Рига хоёрой хоорондохн шоссей ба түмэр харгы худар довтолжо ябаһан манай ондоо соединенин частьнууд немецүүдэй эсэргүүсэлтэтэй ушараа. Самоходно артиллерээр хүсэжүүлжэһэн дайсанай ябган сэрэгүүд хэдэн дахин контратака хэһэн юм. Баштан Шведовой танкова батальон дайсанай танк буудаха ба самоходно ехэ буунуудай бүлэгыг бута зарьен халгаага. Танкнуудайнгаа хойноһоо довтолжо манай ябган сэрэгүүд Таурупе гэдэг түмэрзамай станцие эзлэбэ. Нэгэ үлэрэй байлдаанда 250 гаран хуурин газар немецүүдхээ сээрлэгдэ. Немецүүдхээ 9 бүтэн танк, 65 ехэ буу болон бусад трофей булягдан абтаба. Горьтойхон олон хүн плендэ абтаһан байна. 436 ба 437-дохн ябган сэрэгтэй полкнууд ехэ гээлтэдэ орожо, хууу составтай батальон болгодоо, 31-дохн ябган сэрэгтэй полк 35 хүнтэй нэгэ рото болгодоо гэжэ плендэ абтаһан хүнүүд мэлээсэжэ.

Маршполь городоо баруун-хойгуур манай подразделени дайсаңда гэд гэгтэ атака, хэжэ тэдешерыг ой модон соһоо намнан гаргаба. Немецүүд аллаһан позицинуудаа тэхэрюулан абха гэжэ 6 дахин контратака хэбэ амжалта туйлажа шадаагүй. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 200 үхээр үжэбэ.

Манай авиаци Штадлумен гэдэг түмэр замай станцида (Зүүн Пруссия) довтолгоо хэбэ. Станцины территория дээрэ ехэ ехэ түймэрүүд гараһан байна. Түмэрзамай эшелонууд болон горючптай нистерянууд галда шатаа.

Занграйн аймгийн кын сомоний Оронго тэ колхозой член, таггүй эсэгэ С. С. Энэ үбгэн колхозой ябахадан ворной на.

Партийна ажил

Коммунист мурьсөө

СЭЛЭНГЭ. (Табтаба). Аймгийн зуудаар тараахыг хилго болон тундан темптайгаар дабжа байна. Энэ ридэ хабаадагчид Октябриин урианцалистическэ оролсоогүй хүн гэхэдэ үлүү үгүй.

Социалистическэ сөөө бадаруулгын коммунистууд боломолецууд амхидхөлэй эдибхитэйгөөр мурьсөөндө орохон социалистическэ даа эдэнэр мурьсэ гэжэ, бусад мурьсэ дайнгаа дулдаа мурьсэ жэшээ харуула.

Жэшээлдэ, колхозой членүүд Рубон, Волкова гэгшад ри 0,80—0,90 гектар жуураар сабшан В. Волкова, З. Омолина гэгшэ жуураар үдэр гектар хадгалда. Эдэнэй станцида туйладаг болоһон тус колхоз болоһон риин 15-ай мурьсэ ряхуурялгын процент дүүргэ.

"Социализм" коммунистууд тугева, С. Сташевца, Гармацава, машинист гэгшэд үдэрхэ нуудыг саруулан дүүргэжэ хэбэ хознигуудаа бүтээсэнуудыг тэвшэнь зорилго.

Ингээд байдаг гын аймагай партийна башгүүд өөһөдөнгөө үүргэнуудыг дүүргэдэг элитэ. Октябриин хн социалистическэ сөөндө орохон хүндэтэ улам тагүй дүүргэ улам саабжа ажаллада.

Октябрийн урда тээхи мурьсөөө үргэнөөр дэл- рүүлжэ, ургаса хуряалга, тушаалгыє хурдадхая.

Таряа тушааха түсэбөө дүүргэе

Таряа тушаажа, гүрэнэйнгөө урдахи уялга саг болзор соовь дүүргэе. Тэрэшэлэн Дээдэ Илыкын сомоной Сталиной, Бировэй нэрэмжэтэ артельнүүд хуряалгаа хурдан темпээр ябуулжа, гүрэндөө эрхим таряа элбэгээр тушаажа байна.

Таряа тушаажа, гүрэнэйнгөө урдахи уялга саг болзор соовь дүүргэе. Тэрэшэлэн Дээдэ Илыкын сомоной Сталиной, Бировэй нэрэмжэтэ артельнүүд хуряалгаа хурдан темпээр ябуулжа, гүрэндөө эрхим таряа элбэгээр тушаажа байна.

МТС-үүдэй ХҮДЭЛМЭРИЙН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1944 оной септeмбрийн 20.

МТС-үүд	Трактора хүдэлмэрийн жээг түсэб дүүргэлтэ / процентэй	Комбайнаар хуряалга (процентэй)
Саянтың	133	50.9
Хонхолойн	111.2	30.8
Иволгын	110.2	37.5
Бага-Куналейн	104.7	40.9
Хориин	101.4	29.4
Гашейн	101.3	16.2
Кыренскэ	100.1	73.1
Хэжэнгын	101.0	6.3
Ехэ-Кударын	98.5	32.3
Тунхэвэй	98.4	62.8
Курбын	94.5	49.9
Сэлэнгын	91.4	41.0
Окино-Ключевскэ	83.4	6.8
Ново-Брянскэ	82.0	50.3
Удын	80.7	22.4
Эгэтын	80.6	25.5
Селендумын	79.0	39.1
Ушөөтэйн	78.9	19.2
Чесанын	78.9	18.0
Бичурын	78.3	2.0
Куйтунскэ	77.1	13.4
Тимлюйскэ	77.1	7.0
Сагаан-Усанай	76.7	38.7
Итандын	75.2	11.8
Тарбагатайн	73.6	11.4
Жиримскэ	63.3	23.0
Суулгын	68.2	28.5
Баргажанай	62.3	32.4
Кяхтын	59.4	5.5
Кабанскын	58.9	20.7
Ехэ-Куналейскэ	48.2	17.9
Торейскэ	40.2	—
Закаменай	39.7	3.1
Хамта	85.1	30.2

Энэ мэдээн хараад үзэхэдэ республикын олонхи МТС-үүд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Торейскэ, Закаменай, Кяхтын, Окино-Ключевскэ МТС-үүдээр комбайнаар хуряалга аргагүй муугаар ябана. Дурсагдаша МТС-үүд түсэбөө орой 3—4—5 процент дүүргэһөн байха юм. Мүнөө таряахуряалгын шиндэхы үе. Тиймэдэ МТС-үүдэй бүхы хүсээн хуряалгала өлсүүлэгдэһэн байха зэргэтэй.

Үндэр бүтээсэ туйлана

Еланска сельсоветэй „Улаан Одон“ колхозой түрүү членүүд таряахуряалгала богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ хамаг хүсээ гаргажа байна. Таряа гэрээр сабшагшад илангага эдибхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, үдэрэй 2 нормо дүүргэнэд. Энээнээ жэцээ болгон Лубсама Зандакова, Дулсан Будаева, Дымбрыма Зандакова гэгшэдье харуулмаар байна. Эдэнэр нэгэ гектар сабшахын орондо үргэлжэ 2 га сабшана. Хэһэн хүдэлмэрийн шанар ходо һайн байдаг. Мүн таряа хадагшад

С. Биликова, Х. Цыдыпова, Б. Тарбаева, С. Зандакова ба бусад үдэр бүрингөө нормонууды 150-160 процент дүүргэжэ, магтаалтай яана. Таряа боогшодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөнтэ Дулмацырен Зандакова, Цыренжидма Биликова, Дулгар Номоева ба бусад түрүүлэхэй. Эдэнэр үргэлжэ 2 гектарһаа дээшэ газарай таряа һайн шанартайгаар боодог байна.

А. МАНГУТОВ.

Бичура.

Эдир залуугай эршэтэ ажал

ХОҒИ (Телефоноор абтаба). „Красный партизан“ колхозой комсомоленууд болон залуушууд таряахуряалгын хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр хабалалсана. Һаяхан нэгэ үдэр эдэнэрэй хүсөөр 73 центнер сэбэр таряан гүрэндэ тушаагдаба. Энэ таряагаа комсомоленууд ба залуушууд өөһэдөө сохиһон байна.

Н. Серебренникова, Ж. Белоусова гэгшэ үглөөнэй харанхыһаа үдэшын харанхы хүртэр ажаллажэ, үргэлжэ үндэр бүтээсэнүүды туйланад. Эдир залуугай эршэтэ ажалар колхоз соогоо магтаалда ороһон эдэ нүхэд Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөө үүсгэхэ тухай тельманэйхидэй хавдалгыє һайшаагаад, хүдэлмэрээ бүри эршэхэ уялгануудыє абаба.

Хуряалга болон тушаалгын хүдэлмэрийнүүдтэ Н. Боковз,

Эхэнэрнүүдэй звено

ИВОЛГА (Телефоноор абтаба). Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин членүүдэй хандалгыє зүбшэн хэлсэжэ һайшаагаад, таряахуряалга болон гүрэндэ тушаалануудыє энэ гэнээр дүүргэхэ уялгануудыє абаһан колхозни-нууд поли дээгүүр үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа байна. Буденнын нэрэмжэтэ артелиин таряахуряалга дээрэ хүдэлмэрилдэг эхэнэрнүүдһээ үрдидэһэн звеногой членүүд

Тельманэйхидэй хавдалгыє зүбшэн хэлсэһэн дары ажаллаа хураггүй шангадха. Гар хажууршад Мария Егорова, Анна Посельская гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ үргэлжэ һайн шанартайгаар 0,35—0,40 га таряа сабшана. Мүн бусадшыє колхознигуудай бригада болон звенонууд тельманэйхитэ харюу болгон эрхим шанарай түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Г. ПЕРЕВАЛОВ.

Эмгэн эхын эдибхи

Энхэ мүнхэ эхэ ороноо хамгаалжа яба Улаан Армийнгаа баатар зоригто хүбүүдтэ эрхим туһаламжы хүргэхэ нангин хэрэгтэ Баргажанай аймагай Чкаловой нэрэмжэтэ артелиин 70 наһатай член Жданова гэгшэ бүхы хабаяа гаргажа оролодоно.

Энэ эжи таряахуряалгын хүдэлмэридэ һайн дураараа гараад, үдэрэйнгөө нормо үргэлжэ 150 процент хүртэр дүүргэдэг байна. Энэ хүшэнэй иимэ ехэ эдибхитэ ажал бусад колхознигуудыє омгорхуулан үндэр бүтээсэ тээшэ хүтэлнэ.

Тийн, эмгэн буурал болоһон

М. АРЬЯЕВА.

Түргэн темпээ һуладханагүй

Болхозойнгоо ажал хүдэлмэри улам һайжаруулжа, фронтоо элбэг ехэ өдөө хоолоор хангаха бата бэхэ базатай болохын түлөө Закаменай аймагай Бурцакирай сомоной Лениной нэрэмжэтэ колхозой членүүд үһэ, таряахуряалга дээгүүр уһанан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Адуу малнуудаа садхалан тэжээлээр хангаха хэрэгтэ үбгэд хүгшэд болон малшад эршэмтэй хурданар хабалалсаа. Гансал хурагшад болон үбгэд хүгшэдэй хүсөөр 13800 центнер үбһэн, 340 тонно силос дарагдаһан байна. Тэрэшэлэн үбһэхуряалгын халуун хүдэлмэрийн үедэ гар хажууршад Дарижаб Дамбаева, Николай Базаров, Дамдин Банзаракцаев, Долгор

Бадмаева ба бусад үдэрэйнгөө двалгабаринуудыє үргэлжэ 140—150 процент дүүргэдэг байгаа.

Мүнөө үбһэшэтэй олонхидын таряахуряалгада гараад тэрэ түргэн темпээ һуладханагүй ябана. Машинист Писолой Базаров-Цымпил Бадмаева гэгшэд таряахуряалгын эхилһэнһээ хойшо үдэрэйнгөө нормонуудыє һайн шанартайгаар үзүүлэн дүүргэнэ.

Хуряалга дээрэ хурдан түргэнээр ажаллажа байһан энэ артелиин членүүд тельманэйхидэй уряалда харюу болгон таряа хадалга, гүрэндэ тушаалгануудаа улам шангадханын тулада үдэр һувигүй хүдэлмэрилхэ зэргэтэй.

Оролдосото ажалай охин

Аймагай „Майн 1“ (Погоней сомон) энэ хуряалгада бараг хуряалгад бэлдэхэлэй болон бүхы хэрэг-һаа барилха хэрэг-һүүд П. Цыденов, Ц. Цыбенов гэгшэдэйгээр хабалалса. Эдэнэр үдэр һуни-мэрилжэ 8 жатка, юмт тоног болон хуряалгынүүдыє һайн хабарилла. Мүнөө дэрхашуул хүдэлмэрийн эхилхэ-һаа дээрэ гарал-һаа машина, зэр-һаа ябууд дундань үгэжэ байна. Энэ хүсэд бэлдэхэл-һаа „Майн 1“ кол-хозаа һамшал-һаа хүдэлмэрилжэ, үндэр бүри туйлана. Жат-һаа дулсан Цы-

денова, Радна Дамдинов, Жамбал Доржиев, Бальжин Будажапов гэгшэд үдэрэйнгөө нормонууды 150-һаа 160 процент хүртэр дүүргэдэг байна. Тэрэшэлэн таряа боогшод Дулма Ульзутуева, Ханда Баирова, Ханда Дамдинова, Еши Батуева, Дари Дамдинова, Цыремжит Жалсанова гэгшэд үдэр хойр нормо дүүргэжэ, колхоз соохи мурьсөөндөө түрүүлэнхэй. Мүн таряа боогшод Янжима Будаева, Норбо Балданжапова хойр дурсагдаша нүхэдһөө гээгдэнэгүй.

Таряахуряалгадаа эмхитэйгээр ороод, колхознигуудай ажал хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан „Майн 1“ колхоз хуряалга болон гүрэндөө таряа тушаалгаар аймаг соогоо түрүү һууринуудай нэгыє эзэлэнхэй.

О. ЖИГЖИТОВ, ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой инструктор.

Таряа сабшагшад түрүү зэргэдэ

„Мунгут“ колхозой хүдэлмэришэдэй социалистическэ мурьсөөн эршэмтэй. Энэ мурьсөөн таряа сабшагшад бусад дунда-һаа Цыбенов, Мункуев гэгшэд гэгшэд илан-һаа. Эдэнэр 0,80 гектар үдэр бүри һайн

шанартайгаар 1,50 га сабшадаг байна. Эдэнэр шэнги үнэн сэхээр ажаллаан фронтынгоо урдахи нангин уялга арюунаар дүүргэжэ ябаһан колхознигууд энэ яһада олон. Тэдэнэр алдарта Улаан Армидаа амтатай һайхан таряа үгэхын түлөө үдэр һуни-гүй тэмсэвэд.

Аймагай „Погоней“ колхозойхид таряагаа бэлдэхэлэй пунктда абаһажа байна. Колхозойхид А. В. Попов гэгшэ ашаалдаа ахалгаша комсомолец Б. Куделин гэгшэ-һаа хойрдожи нахалдаһаа үтсэжэ байна. А. Поповой фото.

Хилын саана

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, сентябрийн 23. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэвүүдэй верховно командованиын штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь хадаа Ле-Портаине эзэлэгээр Булонийн оршондо газарыг сөбэрлэхэ ябадал дүүрбэ. Үсэгэлдэр бүхэли үдэртөө айхабтар шалга байлдаанууд фронтын хойто участок дээрэ үргэлжлөө. Союзна сэрэгүүд Вааль мүнүнэй хойто өрьедэ гараад, айхабтар шанга байлдаануудыг хэбэнэйлгээ хүүлээр Неймеген Арнегем хоёрой хоорондо доодо Рейнын (Рейнын хойто талаа) урда өрьедэ хүрэнэ байна. Дайсан союзнигуудай сэрэгүүдэй хүшууран ороһон газарай зүүн талыг эршэмтэйгээр атаковалһан юм. Тээд Бюа-де-Люк гэдэг капал дээгүүр шэвэ гарса байгуулжа, Вессэй саада талаар дабшалта хэбэн дээрнээ хүшууран ороһон газарайн үеүүр талын баһа үргэдбэ. Союзна сэрэгүүд Штольбергыг (Ахеннаа зүүгээр) эзэлээд, мүнөө дайсанай сэрэгүүсэлтын таһархай хэбэ гүүдыг усадхаха ябадалаа дүүргэжэ байна.

Голландско-германска хилнээ Люневиль хүртэрхи участок дээрэ ехэ хубилалта болоогүй. Штольбергнээ зүүн-урдуур германска конгратакыг сүхарюулан сохижо союзнигууд дайсаные хүндэ гээлтэнүүдтэ оруулба. Дайсанай пулемётно үүрнүүд,

харгыг хажуугаархи нууланууд айхабтар ехэ эсэргүүсэлтэ хэнэ. Дикрихбэ зүүгээрхи оршондо союзна частынууд нэгэ бага сүхариха баатай болоһон байна. Фронтын бусад секторнуудтэ патрульнуудай эдбхитэ ябуулганууд үргэлжэлһөөр.

Мозель гэдэг гол газарта Куэн-Сюр-Сельдэ (Меданээ урагшаа 5 миллидэ) дайсанай конгратака гэдэргээ сохигдобо. Союзна сэрэгүүд Эпинальда хүрэнэ байна. Тэрээннээ урдуур хэдэн пунктда Мозель мүнүн дээгүүр гарсанууд табигдаа. Дайсан болбол зүүн-урагшаа Ремирмон тээшэ ороһон замуудыг эршэмтэйгээр хамгаална. Саашаада урагшаа Мелисэ город абтаба.

Авиаци болбол Хойто Франци, Голланди болон баруун Германидахи транспортна объектүүдтэ довтолго хэжэ, мүн тэршэлэн союзна сэрэгүүдэй ябуулгануудыг дэмжжэ.

ЛОНДОН, сентябрийн 23. (ТАСС). Союзнигуудай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ урагшаа дабшаха ябадалаа үргэлжлүүлнэ. Фиренпуолһоо баруугаар 5-дахы армийн американска частынууд «Готско линидахи» нэтэрхэйг үргэлжлөө.

Союзнигуудай авиаци ба корабльнууд байлдаанай газартахи дайсанай сэрэгэй хэдэн объектүүдыг буудба

Нэгэдэмэл нацануудта эсэргүү дай хэбэн гэмтэниие арестовалха тухай румынски правительство шийдхэбэри гаргаба

БУХАРЕСТ, сентябрийн 23. (ТАСС). „Универсул“ газетын мэдээсэхэнь хадаа румынска министрнүүдэй совет болбол нэгэдэмэл нацануудта эсэргүү дайнда Румынниин ороһон

дээрнээ гаранан ороһонгоо дотэрхи байдалай түлөө харюусаха бүхы хүнүүдыг арестовалха тухай шийдхэбэри гаргаба.

Союзнигуудай авиаци Германида довтолбо

ЛОНДОН, сентябрийн 24. (ТАСС). Английска авиациин мивистерствын мэдээсэхэнь хадаа сентябрийн 23-ай хүни англиска бомбардировщикуудай томо соединенинүүд Нейстэ (Дюссельдорфһоо баруун-урагшаа хэдэн иилин газарта байһан гавань ба ажау йлэдбэ-

рийн город) ба Мюнстертэ довтолго хэбэ. Тэрээннээ гадна, Бохум бөмбологдоһон байна. Үнгэрэгшэ хүни союзнигуудай самолёдууд Рейн ба Маас дээрэ дайсанай баржада, мүн тэршэлэн Кельнһоо баруулжаа харгыда ябаһан дайсанай транспортда довтолго хэбэ.

Немецүүд Рейнска областиин хүн зоние нүүлгэжэ байна

ЛОНДОН, сентябрийн 24. (ТАСС). Лондонско радиогой дамжууланай ёһоор, немецкэ засаг болбол союзнигуудай довтолго хэбэн дээрнээ Рейнын зүүн эрьсын гражданска арад зоние, түрүүшын ээлжэндэ Аахен ба Кельнын оршонһоо 2 миллион шахуу хүнүүдыг баалалтаар нүүлгэжэ захалаа. Немецкэ засагай гаргаһан при-

казай ёһоор, олон малтаха ба бусад хамгаалгын хүдэлмэридэ татагдаха 16-һаа 60 хүртэрхи наһанай эрэ хүнүүднээ бэлээрээ бүхы арад зон нүүлгэгдэхэ ёһотой байна. Түмэрэмай транспорт болбол гансхан үбгэдтэ ба хүхөөр үхиүүдтэй эхэнэрнүүдтэ үгтэнэ. Бусад хүнүүдтэ ябгаар нүүхыг дурадхаба.

Югославидахи байлдаанууд

ЖЕНЕВА, сентябрийн 24. (ТАСС). Югославинаа дамжууланай ёһоор, югославска арадай-сүлөөлэлтын армийн штабай мэдээсэл соо ниггэжэ хэлэгдэнэ гэбэл, Белградһаа урагшаа ябууга хэжэ байһан партизанска отряднуудтай югославска арадай-сүлөөлэлтын армийн

частынуудай нэгэдэжэ Лазервацыг сүлөөлхэнэй хүүлээр югославска сэрэгүүд Белградта орохо замуудта хүрбэ. Шумадиахи Радовицы ба Смедеревын гэдэг предприятинуудай хүдэлмэришэн (Белградта ойро) югославска частынуудта нийлэбэ.

СССР-эй профсоюзна делегаци Римдэ ербэ

РИМ, сентябрийн 23. (ТАСС). Сентябрьн 22-то Римдэ советскэ профсоюзнуудай делегаци ерэнэн тухай римскэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Шведскэ территориальна уһанда харин суднануудай ябалга хоригдобо

ЛОНДОН, сентябрийн 24. (ТАСС) Шведскэ радиогой дамжууланай ёһоор, Стокгольмдо удаахи хуулига мэдээсэл тунхаглагдаһан байна:

„Балтийска далай болон тэрээнэй оршон тойронхи байдалай огто хубилһан дээрнээ Шведскэ правите-льство болбол сентябрийн 27-һоо эхилжэ шведскэ территориальна уһанда—ботническа залив ба Балтийска далайда, тэрэ тоодо Торнео худархи хилнээ урагшаа Фальстербу гэдэг каналыг оролсуулан доторой уһан замуудта харин худалдаа-наймаанай суднануудай ябуулгыг болуулха гэжэ шийдхэбэ. Энэ заагдаһан үдэртэ шведскэ уһанда ябажа байһан суднанууд ябсаага тусхай транзитна Эрхэ байдалда зохиолулан дүүргэхэ байна“.

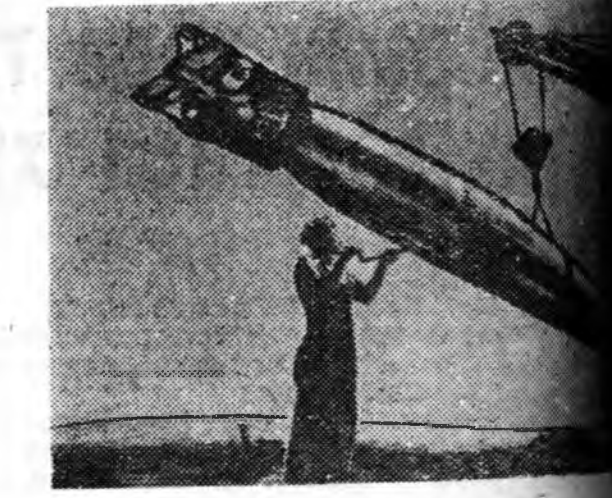
Словакидахи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, сентябрийн 24. (ТАСС). Словакида Св. Мартинын оршондо чехословацка патриодууд танкнууд ба агаарай хүсэвүүдээр дэмжэгдэн атака хэбэн дайсанай томо хүсэвүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудыг хэжэ байна гэнэн тухай чехословацка сэрэгэй засагай мэдээсэлыг Рейтер агентство дамжуулна. Мүн тэршэлэн Превидзын оршондо германска түрлэтэ шангадаа Теградай оршондо чехословагуудай довтолго амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Дайсан болбол эзэлжэ байһан позицинуудһаа намнагдажа, хүнүүдээ плендэ абтаһан ба сэрэгэйнгээ материалнуудыг алаһан байгаа Ваг мүнүнэй гол газарта хоёр талаһаан тагнуулай частынуудай ябуулганууд болобо. Партизанууд немецүүдэй эзэлһэн газарнуудта өһөдөнгөө ябуулгануудыг шангалхана.

Номгон далай дээрэхэ дэйн

ВАШИНГТОН, сентябрийн 24. (ТАСС). США-гэй номгон далайн Флодой штабай мэдээсэхэнь хадаа Пилилу арал дээрэ (Палаугай аралнууд) американска сэрэгүүд хойто зүг тээшэ дабшаха ябадалаа үргэлжлүүлжэ, тус аралай дүрбэнэй гурбан хуби тухай газарыг эзэлэн абаба. Авианосец дээрэ базатай американска самолёдууд сентябрийн 21-дэ Яп гэдэг аралда (Каролинска аралнууд) довтолго хэбэ.

ЛОНДОН, сентябрийн 24. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урда хубидахи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэвүүдэй нэгэдэмэл командованиин штабай мэдээсэхэнь хадаа союзнигуудай авиаци Филиппиннээ Бугөнвиль арал хүртэрхи оршондо японско түшэг тулгууриин пунктуудыг бомбодобо.

ХАРА ДАЛАЙН ФЛОТ
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: улаанфлотуцу уд дайшалмы торпедэжүүшыг бэлдэжэ байна.
Е. Халдейн фото (ТАСС-эй фото)

Октябрийн урда тээхи журмы

Жэлэйнгээ түсэб ноябрийн 7 болон хүсэд дүүргэхэнь

Галуута нуурай загаһанай заводой хүдэлмэришэд Октябрьскэ революциин 27-дохи ойе ажалай үндэр амжалтануудаар утгалхыг хүсэжэ өһөд хоорондоо социалистическэ мурьсөө үргэнээр ябуулна.

Энэ мурьсөөнэй аша үрэ түрүүшын үдэрнүүднээ эхилээд элирэн харагдажа захалһан байна. Тус завод III-дахы кварталайнгаа даалгабарита түсэб үшөө сентябрийн 1-дэ үлүү гарса дүүргээд, мүнөө жэлэйнгээ түсэб 80 процент дүүргэжэ, гүрэндөө 3.119 центнер хайн шартай загаһа тусааба.

Тэршэлэн Воронеж рэмжэтэ колхозой 70 үбгөн нүхэр Луцкын жэлэйнгээ түсэб 92 Молотовой пармийн нүхэр Тышкевой процент дүүргэжэ, ажау йлэдбэриин Наран —12 мянган түрүүһан байха юм.

Тус заводой Октябрьскэ революциин ойн хайндэр болго түсэб хүсэд дүүргэжэ, конституциин үдэрнөө үлүү 600 центнер гүрэнда тусааба, эхилэстическэ уяла

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаһан нүхэр Бимбаевай бригада хүдэлмэреэ эмхитэй хайнаар табижа шадан дээрнээ мүнөө жэлэйнгээ түсэб хүсэд дүүргэжэ, завод соотой эрхим бригадын нэрээртэ олобо. Мүн медальта нүхэр Санжа-

зарим үдэрнүүдтэ хүртэр дүүргэжэ байна. Тэршэлэн нүхэр комсомольско-залууриин гада жэшээтэ хайнаар рилтэг байна. Энэ бригаданууд өөһөд мурьсэжэ, бүхэй нүхэр Архиповай гөөдэ бригадалаа түрүүлжэ ябана.

Хоёр бригадын мурьсөө

ПВЗ-гэй булад шудхаа пехын комсомольско-залуушгуулай фронтной бригада (бригадиринь нүхэр Феля Архипова) Октябрьскэ революциин ойн урда тээхи мурьсөөндэ оролсожо хүлэй үдэрнүүдтэ бүри үндэр амжалтануудыг туйлажа захалаа.

Сентябрь харин 12 үдэрэй турша дотор тус бригадынхид халаанайнгаа даалгабарийн үдэр бүхэндэ 260 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ байба. Мүн

формовцик нүхэр густ нарада туйлаһан хаань холо үлүү Василькин теймнүүдтэ эрхим гүйтгээр дүүргэжэ Мүн тэршэлэн «Найн», «Эрх» тэтэйгээр дүүргэжэ байна.

Мэргэнэлээ эрхимээр шудал

Нэгэ харын саада тээ нүхэр Прокопьев директортэй завод соо өөрынгөө мэргэжэлыг эрхим гэнэн сэнгалтэгтэйгээр мэдэхэ 14 хүн байһан юм.

формовцик нүхэр густ нарада туйлаһан хаань холо үлүү Василькин теймнүүдтэ эрхим гүйтгээр дүүргэжэ Мүн тэршэлэн «Найн», «Эрх» тэтэйгээр дүүргэжэ байна.

Тус заводой хүдэлмэришэн бүхэн энэ үндэр нэрээртэ гө олохын тула эршэмтэйгээр ажаллажа, ханал бодолоо бөөлүүлнэ. Хүүлэй мэдээнэй ёһоор, тиймэ нэрээртыг 5 хүн олоһон байна.

Формовцик нүхэр Василькин сентябрь нарада хайнаар хүдэлмэрилжэ халаанайнгаа даалгабарин ходоодоо 275 процент хүртэр дүүргэжэ байна. Энэнь эрхим

Харьсуулгалт орлогшо А. Д. МҮНӨӨДЭР ПРОГРЕСС—«Василькин» ЭРДЭМ—«Нарада» сэрэг